Startnotitie

Actieplan Biodiversiteit

Definitief 2 december 2019

Inhoud

1. Inleiding 3
1.1 Probleembeschrijving 3
1.2 Delflands ambitie 4
1.3 Doel startnotitie 4
1.4 Totstandkoming van deze startnotitie 4
2. Belangrijke kaders 5
2.1 Wet natuurbescherming 5
2.2 Beleid provincie Zuid-Holland 5
2.3 Omgevingsverordening 5
2.4 Beleidsregel uitvoering Wet Natuurbeheer 5
3. Biodiversiteit in het werk van Delfland 6
3.1 Programma Waterkwaliteit 6
3.2 Bloemrijke dijken en terreinen 6
3.3 Beheer en onderhoud 6
3.4 Biodiversiteit in projecten en aanbesteding 7
3.5 Ondersteuning van projecten van derden 7
4. Aandachtspunten voor het actieplan 8
4.1 Ten aanzien van de inhoud 8
4.2 Ten aanzien van het proces 9
4.3 Samenwerking met gebiedspartners 9
4.3.1 Belangrijke gebiedspartners 9
4.3.2 Belangrijke gebiedsontwikkelingen en initiatieven 9
4.4 Organisatie en financiën 11
4.5 Vervolgstappen 11

1. Inleiding

1.1 Probleembeschrijving

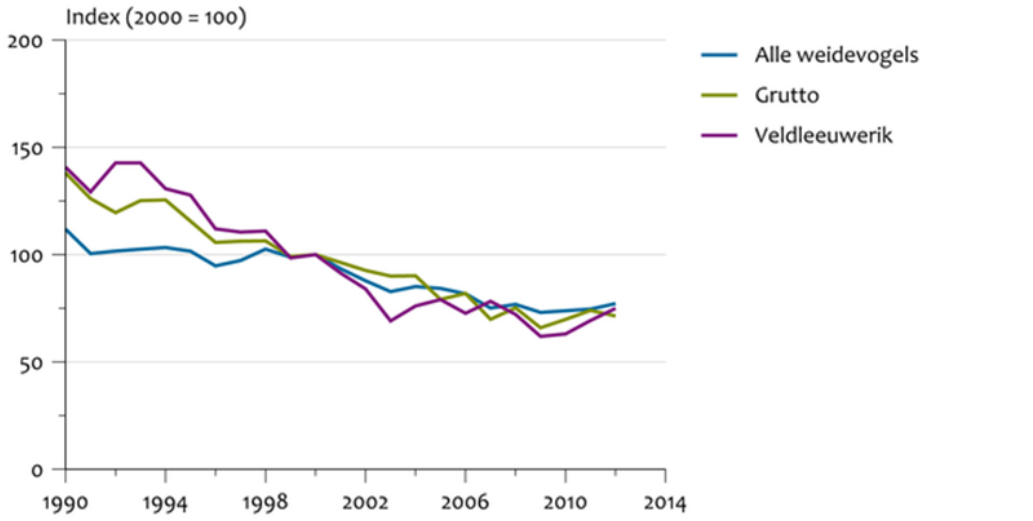
Onze samenleving draait om wat de natuur ons te bieden heeft. Denk aan voedsel, onderdak (bouwmaterialen), kleding, bescherming tegen plagen en ziektes. Elke soort en ecosysteem heeft zijn eigen plaats en functie in het grotere geheel. Zonder diversiteit aan soorten en ecosystemen gaan natuurfuncties verloren en is er uiteindelijk zelfs geen leven meer mogelijk op aarde.

Definitie biodiversiteit:

de variatie in organismen uit de gehele wereld, waaronder de terrestrische, mariene en andere aquatische ecosystemen en de ecologische verbanden waar ze deel vanuit maken; de diversiteit betreft de variatie binnen soorten, tussen soorten en tussen ecosystemen.

Bron: Verenigde Naties Conventie voor Biologische Diversiteit 1992

In 2018 luidde WNF de noodklok vanwege een alarmerende achteruitgang in biodiversiteit.

Bron: NEM (provincies, Sovon, CBS).

CBS/dec13
www.clo.nl/nl118312

Onderzoekers zien een achteruitgang van ca. 60% in de populatie van 4005 onderzochte soorten over de hele wereld. Ook dicht bij huis zijn voorbeelden van forse afname van biodiversiteit, bijvoorbeeld in de populatie van bijen en weidevogels (zie bovenstaande figuur).

WNF noemt in haar rapport vijf bedreigende factoren voor biodiversiteit:
- Verslechtering en verlies van habitat/leefomgeving;
- Overexploitatie
- Klimaatverandering
- Verontreiniging
- Invasieve soorten (plagen en exoten)

Via deze factoren heeft Delfland in de uitvoering van haar kerntaken invloed op haar omgeving en de daarin levende planten, dieren en andere organismen. Daarmee heeft Delfland de mogelijkheid, maar ook de maatschappelijke verantwoordelijkheid, om bij de uitvoering van haar taken de biodiversiteit te beschermen en waar mogelijk te versterken. Niet alleen in het water, maar ook op het land.

1.2 Delflands ambitie

In het bestuursakkoord 2019-2023 heeft het de Verenigde Vergadering van Delfland een eerste ambitie neergezet voor biodiversiteit:
"Als waterschap dragen we ons steentje bij door het huidige ingezette beleid voor verbetering van ecologie voort te zetten en effectiever te maken. Daarbij kijken we steeds scherp hoe we meer kansen kunnen benutten voor verbetering van flora en fauna. Ons streven is om natuur en dieren te ontzien in ons beleid en werkzaamheden."

In de Meerjarenbegroting 2020-2024 heeft Delfland jaarlijks € 200.000 vrijgemaakt om uitvoering te geven aan deze ambitie.

Bestuurlijke uitgangspunten activiteiten in 2020 zijn:

- actief inzetten op kansen voor verbetering van biodiversiteit in alle werkzaamheden en projecten van Delfland in het water en op het land, op en rondom onze gemalen, dijken en zuiveringen;
- dit start bij het in beeld brengen van de kansen en leidt tot een strategie en aanpak voor biodiversiteit die vanaf 2020 geïmplementeerd kan worden;
- tot die tijd voorzetten en effectiever maken van het huidige beleid biodiversiteit, bijvoorbeeld door ons beheer aan te passen, aanleg van bloemrijke dijken en door samen te werken in initiatieven van anderen, zoals gemeenten, natuurbeheerders, boeren en particulieren;
- uitdragen de maatregelen van Delfland voor biodiversiteit.

De portefeuillehouder heeft het afgelopen half jaar de ambitie door vertaald naar:

Delfland neemt actie voor biodiversiteit
De verscheidenheid van dier en plantensoorten staat wereldwijd onder druk. Ook in Nederland hebben insecten, weidevogels het zwaar. Het hoogheemraadschap van Delfland gaat zich inzetten om de biodiversiteit te herstellen. In 2020 wordt daarvoor een actieplan met maatregelen opgesteld. Daarvoor moet o.a. gedacht worden aan het bloemrijker maken van dijken en waterzuiveringsterreinen, ondersteunen van acties voor weidevogels door aangepast peilbeheer, aanleg van waternatuur, faciliteren en eventueel aansluiten bij biodiversiteitsverbeteringplannen van derden. Delfland doet al veel, maar gaat er dus aansluitend op de kerntaken een schepje bovenop doen en ervoor zorgen dat maatregelen voor natuur normaal onderdeel van het werk worden. Om de ambities te onderstrepen en kennis op te doen sluit Delfland zich aan bij het Deltaplan Biodiversiteit. Ook gaat Delfland met gemeenten en andere partners in gesprek om ook doeltreffender maatregelen te nemen.
Hoogheemraad Marcel Belt: "planten en dieren zijn ontzettend belangrijk voor onze leefomgeving. Ze leveren allerlei diensten voor de mens, zoals schoon water en voedselbestuiving. Een groene dijk is ook bewezen veiliger. Onze Verenigde Vergadering vindt biodiversiteit ontzettend belangrijk. Met een ambitieus actieplan willen we de teruggang een halt toe roepen"
Delfland sluit zich per direct aan bij het Deltaplan, gaat extra capaciteit inzetten, zet bestaande acties door, werft andere partijen om mee te doen en komt begin 2020 met een uitgebreider actieplan.

1.3 Doel startnotitie

Deze startnotitie is bedoeld als opdrachtbeschrijving voor een in 2020 op te stellen Actieplan Biodiversiteit. In deze startnotitie worden hiervoor aandachtspunten en kaders mee gegeven, zodat in 2020 een goede start kan worden gemaakt met de ontwikkeling van het actieplan.

1.4 Totstandkoming van deze startnotitie

Als input voor de startnotitie is gebruik gemaakt van:

- een verkenning van documenten en internetsites over het thema biodiversiteit;
- een workshop gehouden op 29 oktober 2019 met een brede vertegenwoordiging uit de organisatie van Delfland;
- verkennende gesprekken met Dunea en Natuurmonumenten;

- verkennende gesprekken met interne inhoudelijk betrokkenen;
- gesprek met de bestuurlijk portefeuillehouder.

2. Belangrijke kaders

Hieronder volgt een overzicht van relevante wetgeving en beleid. Deze vormen kaders voor de Delflandse aanpak voor biodiversiteit. Dit is een eerste aanzet die gedurende de aanpak verder moet worden uitgewerkt om een compleet overzicht te krijgen.

2.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. In 2021 gaat de Wet natuurbescherming op in de Omgevingswet. Dit is geregeld in de Aanvullingswet natuur. Daarmee biedt de Omgevingswet straks mogelijkheden om regels te stellen en maatregelen te treffen voor de bescherming van de natuur. De nieuwe wet beschermt de natuur op hetzelfde niveau als de huidige wet. In de wet staat beschreven:

- de manier waarop we met de natuur omgaan (de zorgplicht);
- maatregelen die provincies en het Rijk moeten nemen ter bescherming van natuur;
- specifieke onderwerpen, zoals de jacht, bomen, de bestrijding van schadelijke dieren en hoe we omgaan met niet inheemse dieren en planten.

2.2 Beleid provincie Zuid-Holland

Het provinciale beleid sluit goed aan op de ambitie van Delfland uit het bestuursakkoord en is gericht op het behouden, herstellen en op langere termijn vergroten van de biodiversiteit in Zuid-Holland. De provincie zet in op:

- duurzaam beheer;
- bescherming en voltooiing van de het NatuurNetwerk Nederland (NNN);
- meer natuurwaarden op boerenland en in recreatiegebieden;
- actieve bescherming van soorten aan de hand van 40 icoonsoorten;
- aandacht voor de lange termijn (welzijns-)effecten van dieren binnen het faunabeheer.

Laatste stap in de aanpak is compensatie waarmee wordt voorkomen dat biodiversiteit door ingrepen in het landelijk gebied per saldo afneemt. Dit is geregeld in de beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming.

Samen met de stakeholders ontwikkelt de provincie een integrale visie voor alle gebieden (met Natura 2000, NNN en agrarisch natuurbeheer als vertrekpunt) waarbij de systemische, ecologische en hydrologische samenhang van gebieden met de omgeving integraal worden versterkt. De landschaps- en gebiedstafels spelen hierin een belangrijke rol.

2.3 Omgevingsverordening

De ruimtelijke bescherming van het NNN, belangrijke weidevogelgebieden, recreatiegebieden en karakteristieke landschapselementen is geregeld in de omgevingsverordening.

2.4 Beleidsregel uitvoering Wet Natuurbeheer

Het provinciale compensatiebeleid is uitgewerkt in de beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming.

3. Biodiversiteit in het werk van Delfland

Op basis van gesprekken en een workshop biodiversiteit op 29 oktober 2019 is een eerste overzicht verkregen van wat Delfland op dit moment al doet op het gebied van biodiversiteit. Daarnaast zijn ideeën aangedragen die verder kunnen worden uitgewerkt in het actieplan.

3.1 Programma Waterkwaliteit

De activiteiten binnen programma Waterkwaliteit dragen nu al bij aan ecologische doelen voor ons oppervlaktewater en daarmee ook aan meer biodiversiteit in het water. Maatregelen moeten ertoe leiden dat in 2027 Delfland de ecologische doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) haalt. Daarbij hoort een breed pakket aan maatregelen om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren, door middel van natuurvriendelijke oevers, vispaaiplaatsen, floatlands en anders maaien en baggeren. Daarnaast werkt Delfland aan maatregelen om de vismigratie verbeteren. Inmiddels is de boezem met het buitenwater ontsloten voor de vissen. Verdere verbeteringen liften vooral mee met het (groot) onderhoud van de gemalen.

Een goede chemische waterkwaliteit is een randvoorwaarde voor een goede biodiversiteit. Daarom werkt Delfland intensief samen met gemeenten (lokaal water), tuinders (emissieloze kas) en veehouders (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer, kringlooplandbouw) om kringlopen te sluiten en emissies naar oppervlaktewater terug te dringen.

Daarnaast streeft Delfland naar beheersing van invasieve/dominante soorten door maatregelen te onderzoeken en om te zetten in beleid en/of maatregelen. Voorbeelden zijn de aanpak van kroos, Amerikaanse rivierkreeft en grote waternavel. Op dit moment wordt gewerkt aan exotenbeleid dat begin 2020 aan de VV zal worden aangeboden.

3.2 Bloemrijke dijken en terreinen

In 2018 heeft Delfland met de stichting Honey Highway een bloemrijke dijk aangelegd langs het Ackerdijksepad in de Zuidpolder van Delfgauw, op de daar in 2017 opgehoogde waterkering. Daarnaast is in 2019 onderzoek gedaan naar de kansen om meer dijken en terreinen om te vormen naar een meer natuurlijkere, bloemrijke inrichting en beheer.

Waterkeringen
Voor de waterkeringen is ca. 20 hectare geselecteerd als potentieel zoekgebied voor bloemrijke dijken. Nader onderzoek moet uitwijzen wat hier daadwerkelijke mogelijk is en op welke manier de omschakeling kan plaatsvinden. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden, zoals: verschillende zaadmengsels en methoden van inzaaien of de keuze om via natuurvriendelijk maaibeheer de biodiversiteit te vergroten. In een vervolgonderzoek worden verschillende varianten onderzocht en zal een selectie plaatsvinden van geschikte locatie voor bloemrijke dijken, inclusief bijbehorende meer- en minderkosten. De bedoeling is om in 2020 reeds nieuwe bloemrijke keringen te realiseren. Dit wacht niet op het actieplan.

Percelen van Delfland
Voor een aantal percelen van Delfland (AWZI's De Groote Lucht en Nieuwe Waterweg en percelen rondom (riool)gemalen) kan al in 2020 worden gestart met het uitproberen van verschillende manieren van inzaaien en natuurvriendelijk maaien, aangezien de meerkosten hier beperkt zijn en zich binnen 5 - 6 jaar terugverdienen vanwege extensiever maaien. Zo kan op verschillende locaties op verschillende manieren ervaring worden opgedaan.

3.3 Beheer en onderhoud

In het beheer en onderhoud van watergangen en waterkeringen wordt nu al vormgegeven aan natuurvriendelijk beheer door:
- werken met ecologische werkprotocollen conform de Gedragscode van de Waterschappen, die zijn opgenomen in de onderhoudscontracten;
- een pilot aangepast maaibeleid keringen (gefaseerd maaien);
- biodivers inzaaien;

- Habitat+ benadering: tijdens het broedseizoen voor en na maaiwerkzaamheden controleren van watergangen, markeren van nesten zodat de aannemers deze zien en gericht bepaalde vegetatie laten staan (o.a. groene watergangen)
- Jaarlijks inspecteren van de natte ecologische zones (NEZ) en het onderhoud toespitsen op de NEZ-streefbeelden
- een pilot om snoeihout in te zetten in takkenril/houtwal;
- dynamisch kustbeheer in Natura2000 gebied;
- plaagsoorten bestrijden;
- EMVI – criteria in contracten ten behoeve van het voorkomen van vissterfte;
- vismigratie stimuleren.

In de workshop zijn de volgende ideeën naar voren gekomen die in het actieplan verder kunnen worden uitgewerkt:
- daar waar mogelijk bomen her-/aanplanten;
- naast focus op water en oever ook meer rekening houden met ecologie op het land;
- stimuleren biodiversiteit bij het beheer en onderhoud van derden; groenere schouw.

3.4 Biodiversiteit in projecten en aanbesteding

Binnen de uitvoering van werken/projecten van Delfland wordt nu ook al rekening gehouden met het voorkomen van negatieve effecten op biodiversiteit en waar mogelijk verbeteren, door:
- werken met ecologische werkprotocollen conform de Gedragscode van de Waterschappen, die zijn opgenomen in de onderhoudscontracten;
- voorkomen of compenseren van negatieve effecten ecologie en biodiversiteit conform wetgeving;
- Duurzaam GWW (Grond-, Weg en Waterbouw): door in alle projecten van Delfland een ambitieweb en een omgevingswijzer op te stellen, wordt bij aanvang van het project duidelijk welke kansen en ambities er zijn om biodiversiteit binnen een project te verbeteren. Voor bepaalde projecten heeft dit nu al geleid tot het beter meewegen van biodiversiteit in projecten, bijvoorbeeld in project Vispaaiplaats Post;
- EMVI – criteria in contracten (voorkomen vissterfte);
- vismigratie stimuleren, onder andere door het vispasseerbaar maken van stuwen en gemalen.

In de workshop zijn de volgende ideeën naar voren gekomen om meer en actiever te sturen op biodiversiteit, welke nader kunnen worden uitgewerkt in het actieplan:
- meer ecologische deskundigheid betrekken bij projecten en planvorming (bijvoorbeeld de ecologen van gemeenten);
- strenger op toezicht bij grondverzet ter voorkoming van de verdere verspreiding van de invasieve exoot Japanse Duizendknoop;
- in aanbesteding keurmerken voor biodiversiteit meenemen (bijv. Vlinderstichting en FSC);
- vastgoed terreinen natuurvriendelijker inrichten en onderhouden;
- tijdelijke Natuur, subsidie van de provincie mogelijk, inventariseren welke terrein van Delfland hiervoor in aanmerking komen;
- meer maatwerk en flexibiliteit bij aanbesteding (bijvoorbeeld beeldbestek of functioneel aanbesteden);
- biodiversiteit zou een steviger uitgangspunt bij aanbesteding moeten zijn;
- biodiversiteit als uitgangspunt mee geven in interne opdrachten (SLA’s en projecten).

3.5 Ondersteuning van projecten van derden

Ook nu al ondersteunt Delfland initiatieven van derden ter verbetering van de biodiversiteit. Bijvoorbeeld van het Weidevogelpact bij het Kraaijennest en in de Commandeurspolder. Daarnaast is Delfland deelnemer van de themagroep biodiversiteit van de gebiedstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden Delfland. Hierop wordt verder ingegaan in paragraaf 4.3.

4. Aandachtspunten voor het actieplan

4.1 Ten aanzien van de inhoud

Doelen, activiteiten en resultaten
Het Actieplan Biodiversiteit is een notitie waarin doelen zijn gesteld voor biodiversiteit. Daarnaast zijn deze uitgewerkt in concrete activiteiten en beoogde resultaten en indicatoren. De doelen zijn voldoende concreet, specifiek en meetbaar (=SMART).

Afbakening en reikwijdte van beleid
Onderdeel van het actieplan is een nadere specificering van de afbakening en reikwijdte van het beleid. Te denken valt aan de mate van bijdrage aan initiatieven van anderen en de ambitie van Delfland betreffende de mondiale biodiversiteit (bijvoorbeeld in het beleid van maatschappelijk verantwoord inkopen het behoud van tropische regenwouden of het voorkomen van overbevissing van oceanen). De mogelijke keuzes worden voor zover mogelijk uitgewerkt in benodigde kosten voor investeringen en beheer en onderhoud en voorgelegd aan het bestuur.

Communicatieplan
In het actieplan wordt ook een communicatieplan opgenomen, waarin is aangegeven op welke manier zowel intern als extern wordt gecommuniceerd over de doelen en de activiteiten van Delfland met betrekking tot biodiversiteit.

Kansen in kaart
In de voorbereiding wordt in kaart gebracht wat Delfland al doet en wat de mogelijkheden zijn om de inzet op biodiversiteit vanuit onze werkzaamheden te vergroten. In hoofdstuk 3 is hiervoor al een eerste aanzet gegeven. Onderdeel is het maken van een hotspot kaart van Delfland waar reeds projecten zijn gerealiseerd en waar de hoogste biodiversiteit in het gebied is te vinden.
In beeld wordt gebracht op welke biodiversiteit Delfland zich het beste kan richten betreft zowel verantwoordelijkheid als kansen. Hierbij worden ook icoonsoorten benoemd.
Het NEZ (Natte Ecologische Zones) en vismigratie netwerk van Delfland wordt vergeleken met de groen/ ecologie structuurplannen van gemeenten, provincie en het Natuur Netwerk Nederland om te beoordelen in hoeverre deze op elkaar aansluiten en op welke wijze deze elkaar meer kunnen versterken. Door kennis van elkaars plannen te hebben ontstaan werk met werk mogelijkheden en daarmee kansen voor doelen van Delfland. Niet alleen op biodiversiteit gebied maar juist ook op waterkwaliteit en –kwantiteit gebied.

Instrumenten
Daarnaast wordt meegenomen hoe beschikbare instrumenten kunnen worden ingezet voor verbetering van de biodiversiteit, bijvoorbeeld vergunningen, watervisie, watertoets, waterplannen en omgevingsvisie.

Brede ecosysteem benadering
Ecologie is geen exacte studie. Maatregelen leiden niet altijd, of niet direct, tot het gewenste resultaat. Accepteer daarom ook verlies als iets niet blijkt te werken en probeer hiervan te leren. Waarborg omstandigheden voor soorten in de hele levenscyclus en als onderdeel van een compleet ecosysteem (zie ook de brede definitie van biodiversiteit in de inleiding). Dus focus bijvoorbeeld niet alleen op het inzaaien van bloemen, maar zoek ook naar plekken waar soorten overnachten en zich voort kunnen planten. Met andere woorden: neem geen ad-hoc maatregelen, maar zorg ervoor dat maatregelen onderdeel zijn van een planmatige aanpak gerichte op de samenhang van de ecologie van soorten en tussen soorten en ecosystemen onderling.

4.2 Ten aanzien van het proces

Mindshift
Om biodiversiteit een gelijkwaardige plek te geven in de werkzaamheden van Delfland, naast andere belangrijke aspecten als veiligheid, duurzaamheid, effectiviteit en efficiency, is een mind-shift nodig in de organisatie vergelijkbaar met die voor duurzaam circulair en de omgevingswet waar voldoen aan de maatschappelijke opgaven centraal staat. Dit betekent dat er in het proces voldoende aandacht is voor bewustwording, het betekenis kunnen geven aan het begrip biodiversiteit en daarvoor concrete en werkbare oplossingen voor te vinden in de dagelijkse routines.

Een communicatieplan aansluitend bij deze organisatieopgave is daarom een belangrijk onderdeel van de aanpak. Daarnaast zijn goede voorbeelden / icoonprojecten belangrijk ter inspiratie, om van te leren en om daarover intern en extern te kunnen communiceren.

Bestuurlijke betrokkenheid
D&H en VV dienen zorgvuldig in het proces van totstandkoming van het actieplan te worden meegenomen. Belangrijk hierbij is dat het bestuur wordt meegenomen in de bewustwording over de raakvlakken van biodiversiteit met de taken en werkzaamheden van Delfland. Daarnaast heeft het bestuur een rol bij het maken van strategische keuzes, zoals het ambitieniveau in het stellen van de doelen en in de reikwijdte en afbakening van de rol die Delfland wil spelen op het gebied van biodiversiteit (zie 4.1 en 4.3).

4.3 Samenwerking met gebiedspartners

Verbetering van de biodiversiteit is een maatschappelijke opgave die de belangen en werkzaamheden van Delfland ver overstijgt en waarvoor goede communicatie en samenwerking met partners in het gebied belangrijk is. Een stakeholderanalyse en aansluitend communicatieplan zijn belangrijk om in een vroegtijdig stadium issues en belangentegenstelling in beeld te brengen en de organisatie en het college hierop voor te bereiden.

Daarnaast moet een keuze worden gemaakt in de rol die Delfland gaat spelen in verschillende regionale initiatieven met betrekking tot biodiversiteit. Maak daarbij gebruik van bestaande netwerken van gebiedspartners en de initiatieven, bijvoorbeeld de gebiedstafels Central Park, Hollandse Duinen, het Weidevogelpact en Deltaplan Agrarisch Waterbeheer.

4.3.1 Belangrijke gebiedspartners

Belangrijke partners in het beheergebied van Delfland in relatie tot biodiversiteit zijn:
- Provincie Zuid-Holland
- Natuurbeheer- en natuurbeschermingsorganisaties, zoals Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Vogelwerkgroep Midden-Delfland, etc.
- Gemeenten
- Agrariërs, LTO en Agrarische verenigingen (bijvoorbeeld de Agrarische Natuurvereniging Vockestaart).
- (Buur)waterschappen; ook Rijnland is actief op gebied van biodiversiteit.

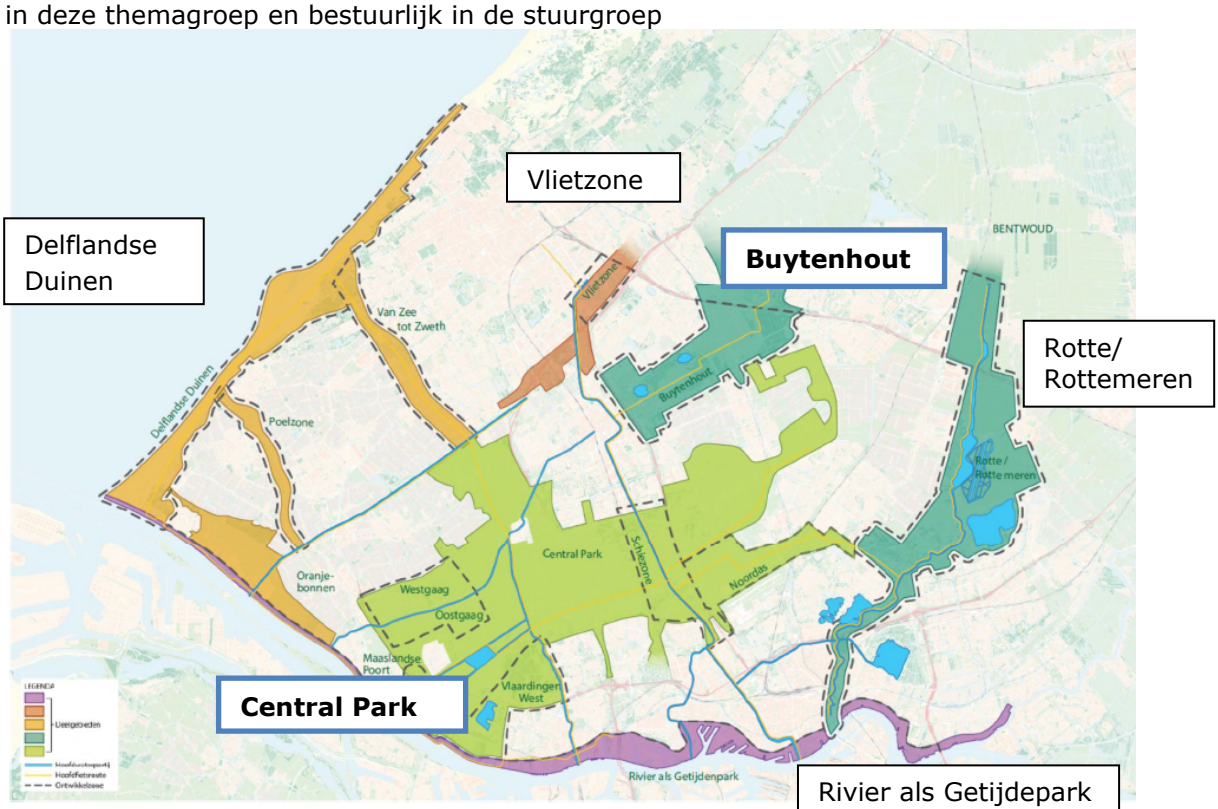
4.3.2 Belangrijke gebiedsontwikkelingen en initiatieven

Belangrijke gebiedsontwikkelingen en initiatieven in relatie tot biodiversiteit zijn:

Landschapstafel Hof van Delfland
Dit is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten en drie natuurorganisaties in Zuid-Holland met als doel om het groene gebied in en rondom de metropoolregio Rotterdam-Den Haag te behouden en voor stadsbewoners aantrekkelijker te maken om in te recreëren. Delfland is vanaf het begin betrokken en is agendalid. Onder de Landschapstafel vallen verschillende Gebiedstafels die concreter met gebiedsontwikkeling aan de gang zijn. Delfland is momenteel actief betrokken bij Bijzonder Provinciaal Landschap Midden Delfland (tot voor heden Central Park), Buytenhout en in feite ook bij de niet actieve tafel Vlietzone met het

project berging Rotterdamsebaan. Daarnaast is Delfland partner van Nationaal Park Hollandse Duinen wat gezien kan worden als een actievere en grotere variant van de beoogde tafel Delflandse Duinen. Bij Rivier als getijdenpark is Delfland beperkt betrokken.

Gebiedstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden Delfland (tot voorheen Central Park)
Onlangs is deze tafel nieuw leven ingeblazen. Binnen deze gebiedstafel is een themagroep "biodiversiteit" actief met als doel om de biodiversiteit in het gebied van Bijzonder Provinciaal Landschaps Midden-Delfland te versterken. Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer hebben een visie "Naar een aantrekkelijk en biodivers Midden-Delfland 2040" opgesteld die in deze werkgroep helpt ter inspiratie en verdere uitwerking/concretisering. Delfland neemt actief deel in deze themagroep en bestuurlijk in de stuurgroep

Overzichtskaart deelgebieden Hof van Delfland

Nationaal Park Hollandse Duinen
Delfland is reeds partner van het Nationaal Park Hollandse Duinen. Bestuurlijk is de wens uitgesproken deze banden te versterken voor zowel meer efficiency in beheer als kansen te benutten voor waterkwaliteit, zoet water beschikbaarheid, waterberging en biodiversiteitversterking. Delflands is beheerder van terreinen en daarnaast zijn er mogelijk andere manieren waarop Delfland een bijdrage kan leveren aan biodiversiteitsherstel in dit gebied.

Weidevogelpact Midden-Delfland
Delfland ondersteunt het samenwerkingsverband waarin partijen samenwerken aan verbetering van de weidevogelstand in Midden-Delfland. Voorbeelden zijn maatregelen in de Commandeurspolder en bij het Kraaiennest.

Deltaplan Biodiversiteitsherstel
Delfland is gevraagd om deelnemer te worden van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Het doel van het Deltaplan is om een brede beweging op gang te brengen, kennis te delen en samen te werken aan herstel van de biodiversiteit. Door deelname verbindt Delfland zich aan de doelen en aanpak van het Deltaplan. Voorwaarde voor deelname is dat de organisatie een actieplan heeft, of opstelt, en commitment verleend aan tenminste één van de succesfactoren. De succesfactor "Samenwerken op gebiedsniveau" sluit goed aan bij het

bestuursakkoord van Delfland en de voorgenomen aanpak. Aansluiting houdt een financiële bijdrage van € 1.500 in.

Voorgesteld wordt om aan te sluiten bij dit Deltaplan. Door deelname geeft Delfland het signaal af dit onderwerp belangrijk te vinden en zich actief in te willen zetten voor verbetering van biodiversiteit. Aansluiting bij dit initiatief kan ook goed ingezet worden als markering van het startpunt van de Delflands aanpak. Daarnaast biedt het een landelijk en regionaal netwerk van partijen waarmee Delfland haar ambities voor biodiversiteit verder vorm kan geven.

4.4 Organisatie en financiën

Verantwoordelijk portefeuillehouder	Marcel Belt
Opdrachtgever Directie	Wendy Kooistra
Opdrachtnemer	Erik Bongaards

Biodiversiteit is een van de zes programma's die door alle portefeuilles heen loopt (zie begroting pagina 4, schema samenhang portefeuilles en programma's).

In de meerjarenbegroting is voor de periode 2020-2024 hiervoor € 200.000 per jaar beschikbaar gesteld. Dit budget zal worden ingezet om vanaf 1 januari 2020, of zo snel als mogelijk daarna, een "Senior Beleidsadviseur Biodiversiteit" te werven. Hiervoor zal een functie-/competentieprofiel worden opgesteld. Het resterende bedrag kan worden gebruikt voor de dekking van kosten voor de inkoop van diensten, zoals:

- advisering en ondersteuning bij de inventarisatie en het opstellen en uitvoeren van het actieplan;
- uitvoeren en ondersteunen van pilots en onderzoeken;
- communicatiemiddelen
- etc.

4.5 Vervolgstappen

2/12	Bespreking in PFO Marcel Belt
10/12	Gevraagd besluit D&H: • kennis te nemen van de startnotitie actieplan biodiversiteit dat moet leiden tot een Actieplan Biodiversiteit Delfland; • zich als partner aan te sluiten bij Deltaplan Biodiversiteitsherstel en hierbij commitment te verlenen aan succesfactor 5: "Samenwerken op gebiedsniveau"; • in te stemmen met de machtiging door de dijkgraaf aan hoogheemraad M. Belt om Delfland te vertegenwoordigen als partner van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Gevraagd besluit dijkgraaf: • Hoogheemraad M. Belt te machtigen om Delfland te vertegenwoordigen als partner van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel.
Dec. 2019	Start profilering en werving sr. beleidsadviseur biodiversiteit
Dec. 2019	Aansluiting bij Deltaplan Biodiversiteitsherstel
Q1 2020	Start uitvoering zodra sr. beleidsadviseur kan beginnen.
Q2 2020	Actieplan 2020-2021 gereed, start uitvoering